

* * S A R O N I ՀԱՅ ՐԱՊԵՏԻՆ * *

Զէկերուդ ներքեն՝ փառով անարատ՝
կը նիբնեն Սամգուն դիւցազի նըման.
Տարօնի արցունքն եղիր, ով Եփրատ.
Թող հեծեն իր մօտ դրոշներ սրբազան:

Էն ադամանդի, լրյուեն երկնքին
կազմեցին քու մէջ դիւթող ծիածան.
Ամէն երկրաշարժ իր ցնցումն ուժգին՝
Գարտըրած տիսաւ հիմէդ անսասան:

Ցորձանքներու հետ կը պարէք քու նաւ.
Փայակներն առիր քեզ լուսապասակ.
Վիճ գտանգին քու հաճոյրդ եղաւ.
Չոհերու կատարն ելար միայնակ:

Դուն Ապաքեալի մ'ուրուականն էիր,
Հըրաշք՝ անապատն յօրինել պարտէզ.
Ծարաւ է փառքի անարժան երկիր.
Դուն եղար երկնից մլորակ մ'անտես:

Շողացին սուրեր վերեց զլիուգ.
Մըրրիկը մըռայլ պատեց հորիգոն.
Դուն հօսիդ զաւան ու կեանքիդ անփոյթ.
Կուռք ըրիք քեզի. Ազգ, ձըշմարտութիւն,

Մահուամբը կըրկին իր դրախտ կը դառնայ՝
Հայրապես մ'հայկեան, Սահակ կամ ներսէս.
Ճառագայթին պէս որ իրկոն կ'ելլայ
Իր զբուած մարգէն՝ երկնից ասպարչս:

Հանճարդ թափանցող քեզ կը խոստանար
Տաճար ծովուն մէջ դարձրու կեանքին.
Այլ դուն ուրացած անմահութիւնն ալ
Երգութնցար. Զինուորն եմ ժողովուրդին:

Այր մ'Արարատի քեզի բոյն եղաւ.
Փետուներդ էին իր հոգմերով լի
Քիբերդ իր լոյսով. ամպի ամէն խաւ
Սանգունդ էր երկնից միջն Տարօնի:

Զերդ նաւ օդապար՝ խօսքրդ կը տանէր
Հոգիներն երկիր սահմանէն անդին.
Հէգին մուիր ցոյց ամսին տակ աստղեր,
Կրօսի բալասանն արիւնող սրտին:

Դաշտին վրայ իշխող պըղընձէ պատկեր
Թող յաւէժաննէ դէմքրդ՝ ոյժ կամքիդ.
Վարդի ճիր մ'անոր փաթթօրւած՝ քու սէր,
Ու լընակ մ'հոգւոյդ մաքրութիւն վըմիտ:

Ցըռան հայ երկիր մեր նախնեաց անման
Մըրուրը միայն. — Գործը տարիի հոն.
Դափնեած շիրմին վէճ Սըխիթարայ,
Աւարտ իր շնչնին, ոսկեպսակ զիսուն:

Դպրոցք ու տաճարք հայրենի հողէն
Վերածնան մոզի գաւազանիդ տակ.
Դիրուկներու վրայ հովի՛ տիրորէն՝
Կարդաց ու նուազեց անոնց յիշատակը,

Բզզացիր ամբողջ խորհուրդ, սրբութիւն,
Գեղը պաշտօնիր մեր հայրենիքին.
Վըրանիդ ներքն վընուկ մըսածում՝
Շորջըդ կը ժողվէր քաշերու հոգին:

Դիւցաց մ'էիր դուն. զոհըդ անձի եղաւ.
Բանակը յաղթուութիւնն պիտ' չըփողերուն,
Բայց պիտ' թափառին օրինէնքներ ամբաւ.
Նըրթունքներուն վրայ այրեաց համօրէն:

Անհայր մասուկներ կըրկին որբացած
Կու տան քեզ արցունք՝ ցո՞ղ պատուեան.
Խորխու էիր մեծին, քընքոյչ՝ թըշուառաց,
Դատաւոր և Հայր՝ երկընքի նըման:

Քաղցի մատոնած քեզ՝ յաճախ քու պարէն
Տարիի բանտը մութ կամ յարկ մ'ապքատին.
Հայրապետ մ'եղար՝ Ներոնի ատեն՝
Կամարներուն տակ գետակամբանին:

Գութով բզգեցար հոգին թըշուառաց,
Սիրազդ կը սպասէր ամբոխի կեանքով.
Մէջ լուսնի ներքն մերթ տարի մ'ապքած՝
Անհանդ մէջ տեսար ձըմեռը քու քով:

Աւերակ սըրտեր, աւերակ տաճարք
Ըստոփիշ երազն՝ անցեալք կ'երգն.
Կը թողու չընաղ Գարուն մեր աշխարհը.
Կ'իջնէ հրաժեշտի ողջոյն մ'Արեգէն:

Կը մեկնիս. և ալ հեռուէն զանգակներ
Պիտի չողջունեն զարձըդ՝ միածայն.
Մըրրատի ափին իոնած հեծեալներ՝
Պիտի չորոտան երգը բերկրութեան:

Հանգի՛ր. թըշուառներն որոնց հայրն եղար
Եւ նախնիք որոնց էիր վէճ ժառանք՝
Մահաց յաղթանակի կը փոխն պայծառ,
Շորջըդ հաւաքրութեան:

Երբ լեռնէն իշնեն հողմերն ու ջրվէժ
Լըմէ անոնց մէջ հոգւոյս հեկեանք.
Երկնից հետ մըրցող՝ հայ սիրտն ալ յաւէժ
Պիտի ծօնէ քեզ անմահութեան կեանք:

Հ. կ. 8. Սաւանան

* * * * *